

LEVERANDØRBRUGSANVISNING

LEVERANDØRBRUGSANVISNING

Sidst ændret: 24/10/2002

Vare/Int. nr.: Rev. 2

Erstatter dato 15/08/2000

1. IDENTIFIKATION AF STOFFET/MATERIALET OG LEVERANDØREN

- Godkendt for brug
 Godk. for lab. brug
 Modificeret af Statoil NE.
 Main: K.Grave (N), B.Lindberg (S), U.Larsen (DK)

HANDELSNAVN : Statoil gas.
KEMISK NAVN : Blanding af hovedsagelig Propan og Butan
SYNONYMER : Propan, Butan, Autogas, F-gas, LPG
PRODUKTTYPE : Gas. Motorbrændstof, opvarmning og industrielle formål.
CAS-nr : 74-98-6 ; 106-97-8
EEC-Nr. : 200-827-9 ; 203-448-7
INDEX nr : 601-003-00-5 ; 601-004-00-0

PRODUCENT/IMPORTØR :
Firma : Frederiksen A/S
Adresse : Viaduktvej 35
Postnr / sted : 6870 Ølgod
Land : Danmark
Telefon : 7524 4966
Telefax : 7524 6282
Nødtelefonnummer :
Ansvarlig :

2. SAMMENSÆTNING/OPLYSNINGER OM INDHOLDSSTOFFER

Nr	Stoffets navn	EEC-Nr.	Cas-nr.	Vægt%	Fareklasse/Anm.
1	Propan	200-827-9	74-98-6	0-100 %	Fx,R12
2	Butan (indeholdende < 0.1% butadien (203-448-7))	203-448-7	106-97-8	0-100 %	Fx,R12

Tegnforklaring: T+=Meget giftig, T=Giftig, C=Ætsende, Xn=Sundhedsskadelig, Xi=Lokalirriterende, E=Eksplosiv, O=Brandnærende, F+=Yderst brandfarlig, F=Meget brandfarlig, F=Brandfarlig, N=Miljøskadelig,

SAMMENSÆTNINGSKOMMENTARER

De opgivne komponenters klassificering er angivet direkte efter 'Listen over farlige stoffer' eller andre kilder uden hensyn til anmærkningerne i 'Listen over farlige stoffer'. Ved klassificering af selve produktet er der taget hensyn til disse anmærkninger. Produktet kan indeholde yderligere komponenter som ikke bidrager til klassificeringen.

Blanding af lette kulbrinter (hovedsagelig propan og butan). Indholdet af 1,3 butadien er mindre end 0.1 vægt-%.

Ethylmercaptan tilsættes som røbestof, for at give produktet en markant lugt.

3. FAREIDENTIFIKATION

GENERELT

Yderst brandfarlig.

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

GENERELT

Vedkommende bringes snarest muligt væk fra eksponeringskilden. Almindelig førstehjælp: Ro, varme, frisk luft.

INDÅNDING

Ved indånding i høje koncentrationer er den almindelige virkning symptomer på iltmangel (svimmelhed). Ved åndedrætsstop gives kunstigt

åndedræt. Hold den skadede varm og i ro. Kontakt læge.

HUDKONTAKT

Hurtig fordampning af produktet kan resultere i forfrysninger og forbrændinger. Den øjeblikkelige virkning kan lindres med omslag med lunken vand, hvorefter uheldet behandles som almindelig forbrænding. Fjern ikke tøj ved forfrysning. Søg lægehjælp for forbrændinger.

ØJENKONTAKT

Skyl øjeblikkelig med vand i 10-15 minutter. Hold øjnene åbne. Derefter skal der søges lægehjælp.

INDTAGELSE

Ikke aktuelt (produktet er en gas).

5. BRANDBEKÆMPELSE

EGNET BRANDSLUKNINGSMIDDEL

Pulver, CO2 eller mellemskum.

UEGNET BRANDSLUKNINGSMIDDEL

Vand.

BRAND- OG EKSPLOSIONSFARER

Stor brandfare.

Dampene er tungere end luft og kan derfor samles i lavtliggende områder såsom smøregrave, kældre, kanaler og brønde og nå antændelsekilder langt væk.

PERSONLIGT VÆRNEUDSTYR VED SLUKNING AF BRAND

Åndedrætsværn: Ved brandbekæmpelse i lukkede rum og snævre passager skal der anvendes åndedrætsværn med uafhængig luftforsyning til beskyttelse mod farlige virkninger af normale forbrændingsprodukter og iltmangel.

ANDEN INFORMATION

Hold uvedkommende borte! Afspær risikoområdet og forbyd adgang!

Beholdere i nærheden af brand flyttes og/eller nedkøles med vand. Stop lækagen før end branden bekæmpes. Sluk ikke ilden, hvis ikke lækagen kan stoppes.

6. FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

FORHOLDSREGLER FOR AT BESKYTTE PERSONALE

Evakuer området. Afspær området i alle retninger ved spild eller lækage. Fjern antændelsekilder. Stop lækagen, hvis det er muligt uden risici.

FORHOLDSREGLER FOR AT BESKYTTE MILJØET

Pga den hurtige fordampning vil skaden på miljøet være begrænset.

EGNEDE METODER FOR SKADEBEGRÆNSNING OG OPRENSNING

Lad produktet fordampe med rigelig ventilation.

7. HÅNDTERING OG OPBEVARING

HÅNDTERING

Yderst brandfarlig flydende gas. Må ikke anvendes eller opbevares i nærheden af åben ild, gnister eller varme overflader. Må kun anvendes på godt ventilerede steder. Produktet fordamper hurtigt selv ved lave temperaturer og danner antændelige dampe, som brænder med eksplosiv voldsomhed. Dampene er tungere end luft og kan derfor samles i lavtliggende områder såsom smøregrave, kældre, kanaler og brønde og nå antændelsekilder langt væk. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.

FORHOLDSREGLER VED BRUG

Gassen er meget kold når den kommer ud af beholderen, og det kan forårsage frostskafer på hud.

OPBEVARING

Skal opbevares og håndteres i lukkede systemer. Yderligere information om oplagring, se Statens Brandinspektions Tekniske forskrifter for F-gas.

ANDEN INFORMATION

Brandfareklasse : I-1 Pga. brand- og eksplosionsfare er rygning og åben ild forbudt.

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

Grænseværdier:

Ingrediensnavn	Cas nr.		ppm	mg/m3	År	Ann.
Propan	74-98-6	8 timer		1800,0	2002	
Butan (indeholdende < 0.1% butadien (203-448-7))	106-97-8	8 timer		1200,0	2002	

FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER

Sørg for god ventilation. Hvis der er risiko for spild og stænk bør vaskemuligheder og øjenskyllmuligheder være til rådighed.

ÅNDEDRÆTSVÆRN

Maske er ikke påbudt ved normalt arbejde. Ved risiko for indånding af produktet må der bruges egnet åndedrætsværn. Ved arbejde i tanke eller mindre rum skal nærmere instruktion hos kyndigt personale indhentes.

ØJENVÆRN

Ved fare for sprøjt benyttes godkendt øjenværn.

HANDSKER

Brug egnet arbejdshandsker. Efter arbejde med produktet vaskes hænder grundigt med vand og sæbe.

HUDVÆRN

Brug egnet arbejdstøj bl.a. for at undgå frostskafer.

ANDEN INFORMATION

Vær opmærksom på at temperaturen i/på beholderen vil synke ved lækage og at dette kan have en stærk nedkølende effekt.

9. FYSISK-KEMISKE EGENSKABER

Tilstandsform:	komprimeret flydende gas.
Farve:	Farveløs.
Lugt:	Merkaptaner.

Opløselighed:	Ikke blandbart med vand.		
Massefylde:	510 - 575 kg/m ³ v 15 °C	Eksplodingsgr., %-%:	1,5-10 vol % i luft -
Opløselighed i vand:	Uopløselig.	Damptryk:	490-1490 kPa 37°C
Kogepunkt:	-45-0 °C	Flammepunkt:	< -60 °C
Antændelsestemp.:	> 400 °C		

10. STABILITET OG REAKTIVITET

FORHOLD, DER SKAL UNDGÅS

Varme, flammer og gnister.

MATERIALER, DER SKAL UNDGÅS

Undgå kontakt med stærke oxidationsmidler.

FARLIGE NEDBRYDNINGSPRODUKTER

Ved forbrænding vil der udvikles røg og farlige gasser, bl.a. kulilte (CO).

ANDEN INFORMATION

stabil.

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER (SUNDHEDSFARLIGE EGENSKABER)

Akut oral toks.	:	>5000 mg/kg
Akut dermat. toks.	:	>2000 mg/kg
Inh. toksisitet	:	> 5mg/l

ANDEN TOX. INFORMATION

Data er taget fra Concawe-rapport.

GENERELT

Giftighed ved indtagelse er usandsynlig pga produktets fysiske egenskaber. Indånding af gasser har en lav giftighed.

INDÅNDING

Indånding af lave dampkoncentrationer kan forårsage kvalme, svimmelhed, hovedpine og virke bedøvende. Høje dampkoncentrationer kan forårsage irritation i øjne og luftveje, og give narkotiske effekter. Dette forbundet med påvirkning af det centrale nervesystem vil medføre hurtig bevidstløshed.

HUDKONTAKT

Gassen er meget kold når den kommer ud af beholderen, og det kan forårsage frostskafer på hud.

ØJENKONTAKT

Hurtig fordampning af den flydende gas vil medføre forfrysninger og alvorlige skader på øjnene. Evt. frostskafer.

INDTAGELSE

Indtagelse vurderes ikke at være sandsynlig ved normal brug.

AKUTTE OG KRONISKE SKADEVIRKNINGER

Gassen er meget kold når den kommer ud af beholderen, og det kan forårsage frostskafer på hud.

Hyppig indånding over længere perioder kan medføre skader på centralnervesystemet (hjernen), lever og nyrer.

ALLERGI

Data fører ikke til klassificering.

KRÆFT

Data fører ikke til klassificering.

MUTAGENE EFFEKTER

Data fører ikke til klassificering.

REPRODUKTIONSSKADE EFFEKTER

Data fører ikke til klassificering.

12. MILJØOPLYSNINGER

MOBILITET

Fordamper hurtigt fra vand- og jordoverfladen.

NEDBRYDELIGHED

Oxideres (nedbrydes) hurtigt ved fotokemiske reaktioner.

AKKUMULERING

Der er ikke bevis for bioakkumulering.

ØKOTOKSISITET

Negative effekter på vandmiljøet er ikke kendt.

13. BORTSKAFFELSE

Der opstår sjældent behov for at destruere større mængder propan. /butan.

Flasker med eller uden produkt returneres til leverandøren.

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

Kemikaliet er klassificeret som farligt gods: Ja

Nej

Ikke vurderet

UN Nr: 1965

PROPER SHIPPING NAME

Flammable liquid, n.o.s. / Brandfarlig væske, n.o.s.

ADR/RID

Klasse: 2

HAZ Nr.: 23

IMDG

Klasse: 2,1 Forpkningsgr.: -
 EMS: 2-07
 IATA
 Klasse: 2

15. OPLYSNINGER OM REGULERING

Klassificering

Yderst brandfarlig

EU-Etiket Ja Nej Ikke vurderet

SAMMENSÆTNING

Kodenummer

RISIKOSÆTNINGER

R-12 Yderst brandfarlig.

SIKKERHEDSSÆTNINGER

S-2 Opbevares utilgængeligt for børn.

S-9 Emballagen skal opbevares på et godt ventileret sted.

S-16 Holdes væk fra antændelseskilder - Rygning forbudt.

S-33 Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.

ANDEN INFORMATION

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. Arbejdsministeriets bek. om unges farlige arbejde).

Anvendelsesområder : Processer, opvarmning, belysning, drivmiddel i aerosoldåser og en række ligende anvendelsesformål indenfor industri og håndværk. Endvidere som motorbrændstof. F-gas må normalt kun anvendes i de af DGP (Dansk Gasmateriel Prøvning) godkendte forbrugsapparater.

16. ANDRE OPLYSNINGER

INFORMATIONSKILDER:

Concawe report no. 01/53, oktober 2001 : The Classification and Labelling of Petroleum Substances According to the EU Dangerous Substance Directive.

Oliebranchens Fællesrepræsentation's (OFR) Leverandørbrugsanvisning for LPG. Concawe dossier 92/102 : Liquefied Petroleum Gas.

Gældende lovgivning.

LEVERANDØRENS ANMÆRKNINGER

Førere af tankvogne eller vogntog, der medfører tanke eller tankcontainere, som indeholder produktet, og som har en samlet kapacitet større end 3000 liter, skal være i besiddelse af et ADR bevis.

Oplysningerne i denne leverandørbrugsanvisning er baseret på vores nuværende kundskab, og er ment som en beskrivelse af produktet, helse og sikkerhedsmæssigt.

LISTE OVER ALLE RELEVANTE RISIKOSÆTNINGER

Nr.	R-Sætningstekst
R12	Yderst brandfarlig.